

esser gjældende saa godt, Du kan, saa staaer Staten imod ham som Den, der svækker hans Bevægelses Frihed, men det er det Store, der ligger i den virkelige Lighed, at man skaber et politisk Folk, som Statsmagten kan støtte sig til, uden at blande sig i Interesserne. Man har prøvet paa at lade Interesserne repræsenteres som politisk Repræsentation, men Alt, hvad man har støttet derpaa, er væltet ovenende just for Interessernes Skyld, og at fremkalde dette paany, efter at være bleven fri for det, er et saa stort Misgreb, er et saadant Greb imod vort Fædrelands sunde Tilværelse, at man ikke skulde troe, det var muligt, at det kunde skee, mindst i dette Aarhundrede. Lighedsprincipet, som er vaagnet under en voldsom Revolution, kan, naar det formindstes, aldrig komme frem igjen ved Reform. Man faaer Frihed ved en Reform, fordi der er Mange interesserede i at faae Herredømmet gjennem Friheden, men Ligheden har man aldrig seet blive tilveiebragt uden ved Revolution, og hvorfor skulle da vi, nesterat have levet i 17 Aar uden at føle den mindste væsentlige Skade af Ligheden, nu forkleine den og stampe den ned i en saadan Rjedel som denne med Clementer som de, der findes i denne Paragraph? Hvad er det, man her gjør? Man tilveiebringer en skjult Stænderinstitution, men saa havde det været bedre at have den lige frem. (En Stemme: En skjult Stænderinstitution!) Sa, en saadan tilveiebringer man, idet nemlig Stænderne ved Hjælp af den Valgmaade, der her er indført, kunne holde sig sondrede ved Valgene. Det er ganske rigtig, at de mødes Alle; men, da de vælge ved Mindretalsvalg, kunne de holde sig sondrede, og man kan altsaa indføre Stænder igjen. Vi havde jo Stænder før 1848, men jeg troer ikke, det er eet Medlem i denne Forsamling, som ikke dengang var imod, at vi skulde beholde dem. Læs de Mand's Skrifter, som den Gang traadte i Spidsen, og man vil da see, hvor meget man da misbilligede Stænderne, og hvor umuligt det var at opretholde dem, ikke alene af Hensyn til, hvad dette Land begjærede, men ogsaa paa Grund af den Bevægelse, der fandt Sted i det øvrige Europa. Hvem skuldes det, at vi fik en Forandring deri, som har gavnet

os, og løftet Folket til en Høide, man ikke skulde troe, det kunde naae i saa kort en Tid? Det var disse Folkeledere og Folketsførere, som det ærede Medlem ligeoverfor (H. M. Petersen) omtalte. Han vilde ikke have havt Sæde her, dersom der ikke her i Landet havde været Folk, som turde vove at gaae foran. (En Stemme: Hvem var det?) Jeg var en af dem! (En Stemme: Var der ikke Andre?) Jeg nægter ikke, at der var Andre, men jeg var En af dem, og derfor lader jeg mig ikke nu Retten dertil berøve mere end dengang. Naar man her taler om Træfeste og jeg veed ikke Alt, saa er dette Udtryk, jeg aldrig har brugt og aldrig bruger. For klarligt at godtgjøre det umaabelige Misgreb imod det store Folk, som her skeer, behøver jeg kun at tale sandt, at fremsætte, hvad der skeer, thi Sandheden er i denne Sag det, der allermost undergraver, hvad der skeer. Man kommer ikke let til de yderste Consequenser af Principet, men jeg siger, at Intereseprincipet fører til Faa-Herredømmet, medens Frihedsprincipet fører accurat den modsatte Veie, Faa-Herredømmet, parret med Frihed, har eksisteret i Staterne i Amerika, men det var der tillige parret med Slaveri. Frihed og Slaveri have mange Gange eksisteret ved Siden af hinanden, men Lighed er Slaveriets værste Fjende; ved Siden af Lighedsprincipet kan intet Slaveri bestaae. (En Stemme: Det vil jeg vil.) Naar jeg nu gaaer over til de enkelte Forslag, skal jeg bemærke, at, naar man endelig vil dele efter Formue — dette er noget Farligt for de Formuende, thi de ere kun Faa imod den store Masse, de skyde fra sig, og som kan komme til at staae fjendtligt ligeoverfor dem. — Hvorfor saa ikke indføre det samme Formueprincip paa Landet, som skal finde Sted i Kjøbstæderne, og lade dem Alle blive valgte? Vi have allerede seet, hvilken Betydning og hvilken vid Mark der kan gives Ordet „Bidrag“, men har man da i det Hele taget ikke lagt Mærke til, hvilke vanffelige Spørgsmaal her opstaae, og til hvilke Vilkaarligheder dette kan give Anledning. For det Første hører der til disse Valgmænd en Stedlighed, et politisk Domicil, men et saadant kan kjøbes. Hvor boer en Mand? Det er et af de vanffelige Spørgsmaal at af-